

lig midlertidig Ordning, indtil en Grundlovsændring bliver vedtagen og gør den til en endelig Ordning.

Nu at vedtage en saakaldet midlertidig Ordning og saa henvise til en almindelig Grundlovsrevision vil let føre til, at vi faa en midlertidig Ordning, der varer i mange Aar, thi en virkelig omfattende Grundlovsrevision er ikke let at gennemføre, det vil i alt Fald tage lang Tid. Jeg erindrere om, at i 1894, da vi havde de mange Kampe om den midlertidige Valgkredslov, stillede Folketingsmand P. Holm ved tredie Behandling et Ændringsforslag om, at denne Lov kun skulde gælde ved eet Valg og bortfalde inden 1897, og da udtalte P. Holm: „Jeg ønsker allerhelst at faa de 137 Kredse“ — det var det Tal, som den Gang passede med de grundlovmæssige Regler — „vedtagne; men kunne vi ikke naa til det, lad os saa slaa fast, at det er vor ærlige Mening; at den her foreliggende Lov kun skal være en midlertidig Ordning og intet andet; lad os saa sætte en Grænse for Lovens Varighed, saaledes at den hurtigt løber ud og vi kun komme til at foretage eet Valg efter den og inden næste Folketingsvalg ere komne til en retfærdig Ordning — enten man saa bliver enig om en Opfyldelse af Grundloven eller en Forandring af Grundloven“. P. Holm tænkte sig altsaa heller ikke andet end et af to: enten en Opfyldelse af Grundloven eller en Forandring af Grundloven. Den midlertidige Ordning havde i Virkeligheden ikke hans Tilslutning, og skulde den vedtages, som der var Udsigt til — den var jo vedtagen ved anden Behandling —, foreslog han, at den kun skulde gælde til eet Valg. Jeg kan forstaa, om man vil gaa den Vej at lade den midlertidige Ordning forbinde med en Ændring af Grundlovens § 32 — eventuelt ogsaa § 30, men det skal jeg senere komme til — og saa føre dette ud i Livet. Jeg tror, det er en Vej, der ikke alene er farbar, men, naar det kommer til Stykket, den eneste virkelig farbare.

Nu siger den ærede Indenrigsminister, at Ministeriet vil have, at man samtidig med dette Forslag skal forhandle om en almindelig Grundlovsrevision, hvor der forhandles om Landstingets Sammensætning og om mange Ting. Ja, det kan man gerne forhandle om, men det gaar ikke igennem uden videre. Navnlig da Ministeriet højtideligt har erklæret, at det ikke vil optage en Forfatningskamp, kan jeg ikke tro, at det kan gaa igennem, thi at dette Forslag om Grundlovsændring, som

de Radikale have indbragt her, vil gaa igennem uden Kamp, kan jeg ikke tro. Nej, vil man have dette ført igennem og naa, hvad vi fra alle Sider have krævet skulde naas, nemlig at Folketinget bliver et tro Spejlbillede af Folket, maa man holde sig til det og til det alene og lade Ønsket om at faa en Ændring af de øvrige Forfatningsbestemmelser hvile, indtil man har opnaaet at faa Folketinget omdannet til et tro Spejlbillede af Folket.

Det er det, vi skulle naa ved den Grundlovsændring; her er Tale om; og her er det, jeg mener, at man kunde gaa et Skridt videre, end der var Tale om i 1905—06. Man kunde gaa det Skridt videre samtidig at optage Grundlovens § 30 til Revision og give Valgret til alle 25-aarige hæderlige Mænd og Kvinder i Landet. Det er et Skridt, som vi skulle til at gøre alligevel — det er navnlig de konservative, jeg siger det til. Vore Nabolande have en langt lavere Valgrets alder end vi, og i andre Lande begynde Kvinderne ogsaa at faa Valgret til de politiske Forsamlinger. I Norge have Kvinderne allerede faaet denne Ret, ganske vist med en Valgcensus, men det er en ret lav Valgcensus, saa en stor Del af de norske Kvinder har Valgret. Paa Island have de det, i Finland have de det, kort sagt, det kommer i det ene Land efter det andet, og naar det for os gælder om at skabe Folketinget som et tro Spejlbillede af Folket, synes det mig klogt at tage det med det samme. Saa have vi naaet at skabe et Folketing, som med Myndighed kan tale med om en almindelig Forfatningsrevision, som ønskes, jeg tror næsten fra alle Sider. At Ønskerne ere forskellige, naar man kommer til selve Revisionen, er noget andet.

Efter disse mere almindelige Betragtninger skal jeg gøre nogle enkelte om selve det foreliggende Lovforslag. Det glæder mig, at den ærede Minister sagde, at han havde forefundet hele Valgkredsordningen, saaledes som den her foreligger, fra sine Forgængere, thi det viser netop, at Sagen aldrig har været hvilende i Ministerierne, men at man altid har ment, at den skulde fremmes, saa snart den belejlige Tid kom dertil. Jeg mener nu ogsaa, at den her foreslaaede Fordeling af Kredse er den bedste Del af Lovforslaget. Jeg vilde ønske, at Lovforslaget var kommet her i en anden Form, som sikkert vilde have gjort det lettere for Folketinget at forhandle om det, nemlig som en Revision af selve Valgloven.